

Åtgärdsplan 2025/2026 - brottsförebyggande insatser

1 Organiserad brottslighet

1.1 Kriminella nätverk/Unga med normbrytande beteende. Unga insocialiseras i kriminella nätverk.

1.1.1 Fokusområde: Aktivt brottsförebyggande arbete kring platser där unga kan utsättas för insocialisering

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Utpekade offentliga miljöer tros kunna vara riskmiljöer där unga kontaktas av nätverkskriminella aktörer. Tillräcklig kunskap saknas för att kunna vidta rätt åtgärder.	Planera för och införa nytt arbets sätt för systematisk kartläggning av otrygga platser på Gotland, med uppstart senast 2026-01.	Effektiv samordning för trygghet (EST)	Regionstyrelse-förvaltningen (säkerhetsdirektören)	Polisen, Teknikförvaltningen, Gotlandshem, Väktarbolag	Implementera arbets sätt, klart senast 2025-12	Regionstyrelse-förvaltningen
	Systematisk kartlägga otrygga platser/miljöer på Gotland där bland annat risk för insocialisering finns, identifiera och vidta relevanta åtgärder.				Systematisk kartläggning, start senast 2026-01	
Det är känt att kontaktförsök mellan kriminella nätverksaktörer och unga skett i skolan. För att kunna identifiera riskfaktorer vid enskilda skolor och vidta åtgärder krävs en strukturerad lägesbild för de gotländska skolorna, vilket i dagsläget saknas.	Minst en skola genomför kartläggning enligt metoden Tryggare skola under 2026.	Tryggare skola	Utbildning- och arbetslivsförvaltningen (Grundskolechefen)	Polisen, Teknikförvaltningen	Klart 2026-12	Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Utpekade bostadsområden tros kunna vara riskmiljöer där unga kontaktas av nätverkskriminella aktörer. Tillräcklig kunskap saknas för att kunna identifiera eventuella specifika riskområden och vidta rätt åtgärder.	Systematisk kartläggning av Gråbo- och Bingebyområdet, med stöd av Polismyndighetens nationella inhämtningsuppdrag.	Systematisk kartläggning av Gråbo- och Bingebyområdet, med stöd av Polismyndighetens nationella inhämtningsuppdrag.	Polisen	Kultur & fritid, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Tekniska förvaltningen, Socialförvaltningen, Gotlandshem, Hyresgästföreningen, Bingan IF	Klart 2025-08	Polisen

Digitala medier är en känd arena där kontakt mellan kriminella nätverksaktörer och unga sker och där samhällets insyn och rådighet är mycket begränsad.	Utveckla arbetssätt där relevanta aktörer aktivt samverkar för att delta i digitala forum.	Internetpatrullering	Polisen, Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (ungdomsavd)	Polisen, Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (ungdomsavd)	Utreda möjlighet till gemensamma arbetssätt, klart 2025-12 Preliminär uppstart 2026	Polisen, Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (ungdomsavd)
---	--	----------------------	--	--	---	--

1.1.2 Fokusområde: Stärka ungas motståndskraft mot insocialisering i digitala medier

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Digitala medier är en känd arena där kontakt mellan kriminella nätverksaktörer och unga sker och där samhällets insyn och rådighet är mycket begränsad.	Implementera arbetssätt för att i ett tidigt skede stärka ungas säkerhetsmedvetenhet i digitala miljöer.	HackShield (eller annan liknande åtgärd)	Utbildning- och arbetslivsförvaltningen (genomförande; grundskolechef) Regionstyrelse-förvaltningen (ansökan om ekonomiskt stöd)	Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen	Ansökan om ekonomiskt stöd 2025-10 Möjlig implementering preliminärt 2026	Strategiska rådet - i samband med uppdaterad lägebild och åtgärdsplan 2025

1.1.3 Fokusområde: Tidiga insatser för att förebygga att unga hamnar i kriminalitet

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Ju fler riskfaktorer desto högre risk för kriminalitet. Orosanmälningar görs oftast när kriminalitet redan är ett faktum.	Ett kunskapsbaserat och strukturerat arbetssätt för tidiga insatser där skola, socialtjänst, polis och fritid jobbar i samverkan.	SSPF (Socialtjänst, skola, polis, fritid) - eller liknande kunskapsbaserat arbetssätt.	Lokalt Bob-råd (lokalpolisområdeschef)	Utbildning- och arbetslivsförvaltningen, Socialförvaltningen, Polisen	Preliminär uppstart 2026-08	Lokalt Bob-råd

1.2 Narkotikaförsäljning. Krogmiljö är en tydlig plats för narkotikaförsäljning (särskilt sommartid)

1.2.1 Fokusområde: Aktiv samverkan för att förebygga narkotika i krogmiljö

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Krog- och nöjesmiljöer är en känd arena där narkotika förekommer. Narkotikaförsäljning är en av de lokala nätverkens primära inkomstkällor.	50 % av de krog- och nöjesaktörer som deltagit i utbildning Krogar mot knark under 2024 är diplomerade i metoden vid 2025 års utgång.	Krogar mot knark.	Regionstyrelse-förvaltningen (strateg social välfärd)	Polisen, Tillsynsenheten (SBF), Gotlands förenade besöksnäring (GFB), Gotlands internationella företagareförening (GIFF), Länsstyrelsen	Klart 2025-12	Regionstyrelse-förvaltningen

1.3 Narkotikaförsäljning. Narkotika tar sig till ön via flyg, båt, post

1.3.1 Fokusområde: Försvåra för kriminella aktörer att transportera narkotika till Gotland

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
-------	-----	--------	----------	-----------	------	-------------

Att kunna transportera narkotika till Gotland är en förutsättning för vidare försäljning på ön. Samverkan med andra samhällsaktörer är avgörande i arbetet för att bekämpa narkotikarelaterad brottslighet.	Destination Gotland, Swedavia och Postnord ska under 2025 erbjudas möjlighet att delta i det preventiva arbetet med narkotikabekämpning på Gotland.	Stärkt samverkan med externa aktörer.	Regionstyrelseförvaltningen, Polisen, Länsstyrelsen (Samordningsgrupp: strateger RG, samordnare Lst, kommunpoliser); TIF okalpolisområdeschef; länsstyrelsens bitr enhetschef	Destination Gotland, PostNord, Swedavia, Tullverket	Klart 2025-12	Samordningsgrupp (RG, Lst, Polis)
	Implementera metoden Tillsammans mot illegala försändelser (TIF) ska under 2025 som en del i arbetet med narkotikabekämpning på Gotland.					

1.4 Välfärdsbrott

1.4.1 Fokusområde: Organisatorisk förstärkning för ett hållbart arbete mot välfärdsbrott





Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Risk att kriminella aktörer riktar sin verksamhet mot Region Gotland, om det brottsförebyggande arbetet mot välfärdsbrott inte stärks	Identifiera konkreta utmaningar och utvecklingsmöjligheter i organisationens systematiska arbete mot välfärdsbrott.	Förstudie av de organisatoriska förutsättningarna och identifiering av nödvändiga insatser för att stärka det systematiska arbetet mot välfärdsbrott i Region Gotland.	Regionstyrelse-förvaltningen (samordnare visselblåsare)	Region Gotland	Enkät, klar 2025-01 Utbildning, klar 2025-04 Intervjuer, klar 2025-04 Förankring, klar 2025-06 Uppföljning, klar 2025-09	Regionstyrelse-förvaltningen

2 Mäns våld mot kvinnor

2.1 Våld i ungas relationer. Det finns en normalisering bland unga kring sexuellt våld och osunda relationer.

2.1.1 Fokusområde: Öka kunskapen om ungas utsatthet för sexuellt våld.

Orsak	Mål	Åtgärd	Ansvarig	Deltagare	När?	Uppföljning
Det kommer signaler från flera olika håll om ungas utsatthet kopplat till våld, både i relationer och i sociala medier. Kunskapen om lokala förhållanden är för låg om problemets utbredning och för att kunna vidta rätt åtgärder.	Upprätta genomförandeplan med relevanta inhämtningsåtgärder och genomföra dessa inhämtningstillfällen under 2025.	Fördjupad kartläggning av ungas utsatthet för sexuellt våld.	Regionstyrelse-förvaltningen (strateg social välfärd - sammankallande), Polisen, Länsstyrelsen (Samordningsgrupp: strateger RG, samordnare Lst, kommunpoliser)	Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, Socialförvaltningen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, RF Sisu Gotland	Klart 2025-08	Regionstyrelse-förvaltningen, Polisen, Länsstyrelsen (Samordningsgrupp: strateger RG, samordnare Lst, kommunpoliser)

-  Ej påbörjad
-  Arbete pågår ej/stora svårigheter
-  Arbete pågår med vissa förseningar
-  Arbete pågår enligt plan

Status	Kommentarer

	Ansökan inskickad, väntar beslut i slutet av januari. Direktupphandling pågår.